

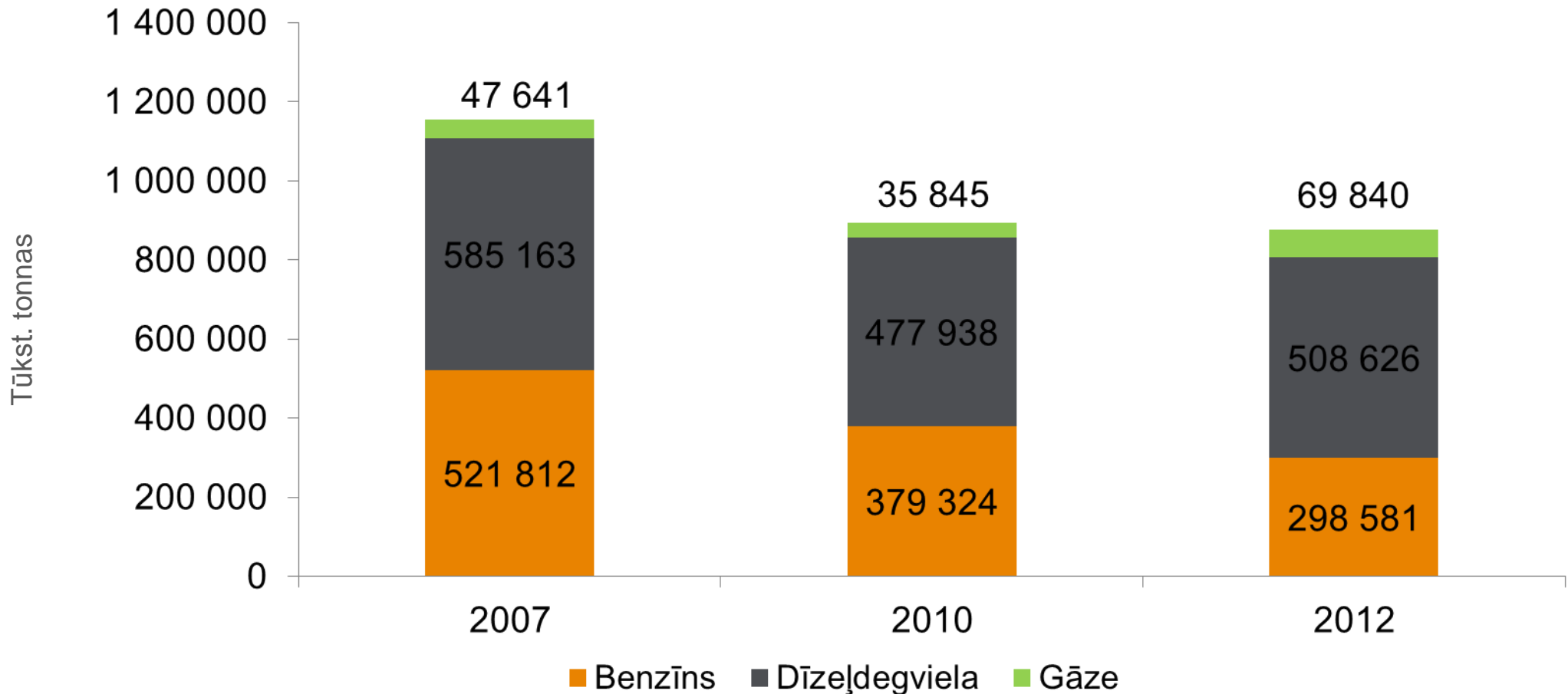
STATOIL

Auto gāze – infrastruktūra un kvalitāte Latvijā

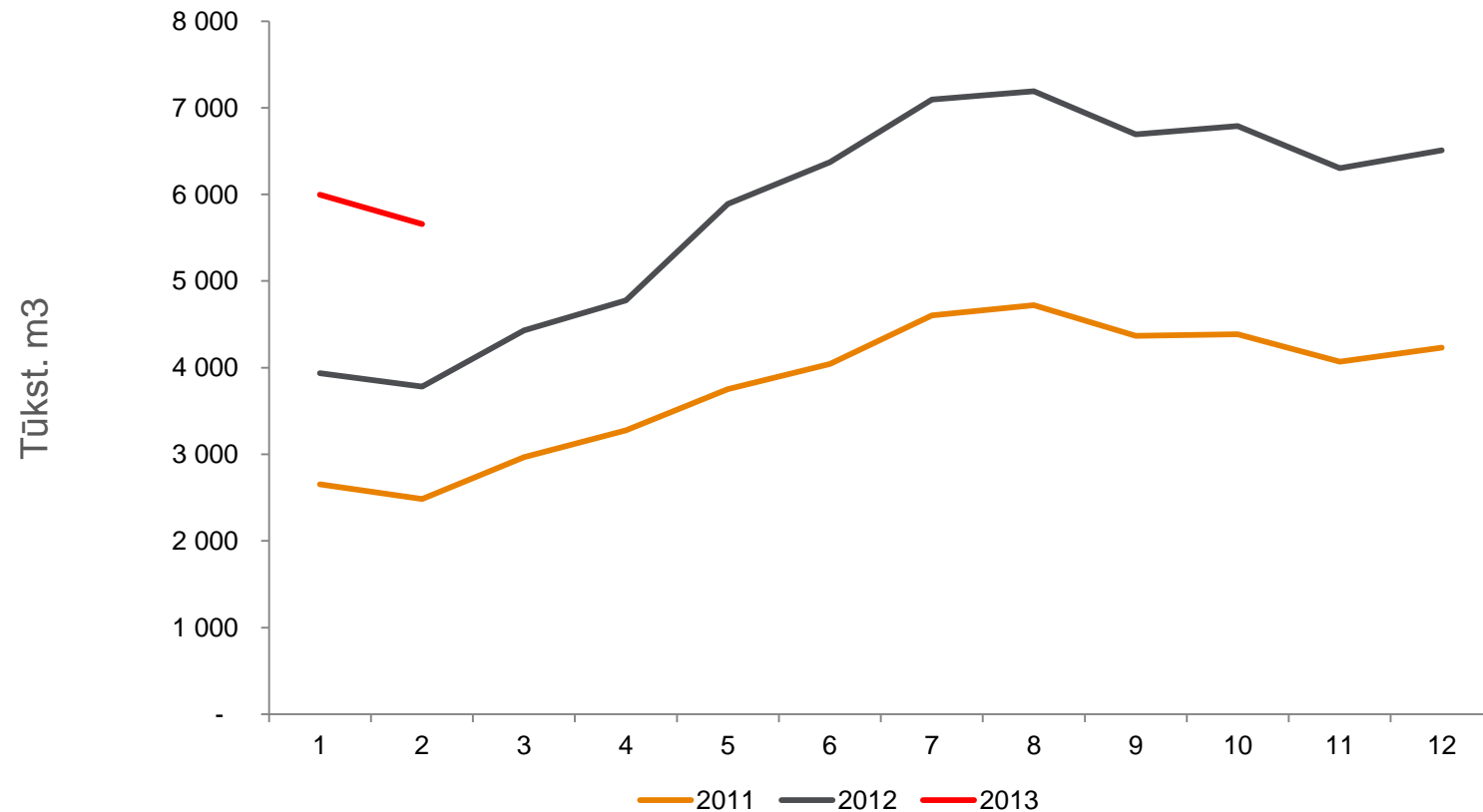
Kaspars Skrābāns
Degvielas produktu piegādes vadītājs

Auto forums, 26.04.2013

Degvielas patēriņš Latvijā

Auto gāzes realizācija Latvijā 2012. gadā

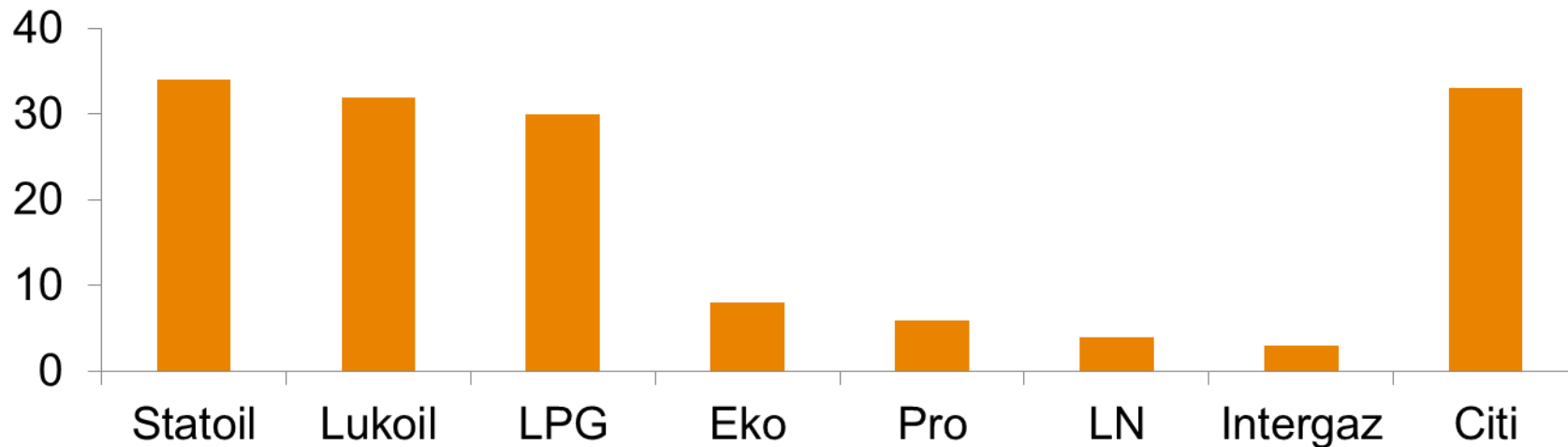
Avots: www.vid.gov.lv

Auto gāzes infrastruktūra Latvijā

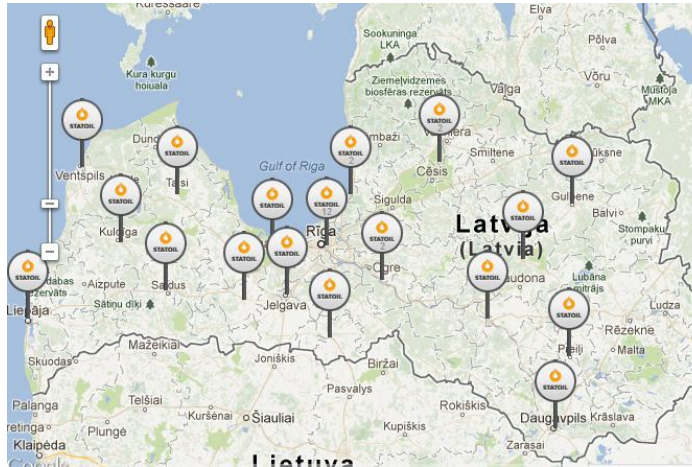
- Gāzes termināļi:

- Latvijas Propāna Gāze (Rīga, Ventspils, Liepāja, Daugavpils)
- Intergaz (Daugavpils)
- Lukoil (Olaine)

- Orlen naftas pārstrādes rūpnīca Mažeļķos

- DUS skaits – ap 150:

#1 Statoil 34

#2 Lukoil 32

#3 LPG 30

Avots: tirgotāju mājas lapas

Gāzes kvalitāte Latvijā

- Latvijā nav noteiktas prasības auto gāzes kvalitātei
- Latvijā nav akreditētas laboratorijas, kas veic gāzes sertifikāciju
- Eiropas Savienībā auto gāzes kvalitāti nosaka standarts EN 589, kas gāzes kvalitātei izvirza prasības 10 parametros
- Krievijā gāzes kvalitāti nosaka pēc 5 parametriem

Standarts EN 589

Parametrs	Vienība	Min vērtība	Max vērtība
Oktānskaitlis MON		89	
Diēnu, t.sk. butadiēna daudzums	mola %		0,5
Hidrogēna sulfīds		Negatīvs	
Sēra daudzums	mg/kg		50
Vara plāksnītes korozija	klase	1. klase	
Iztvaikošanas atlikums	mg/kg		100
Tvaika spiediens	kPa		1550
Temperatūra, kurā relatīvais tvaika spiediens nav mazāks par 150 kPa		Atkarībā no degvielas klases (A – E) no -10°C līdz +20°C	
Ūdens daudzums		nav	
Aromāts		Nepatīkams	

Parametru nozīme

- Liels butāna % īpatsvars - zemāks tvaika spiediens, apgrūtināta aizdedze aukstā gada laikā
- Liels diēnu % īpatsvars – risks, ka gāzes tvertnē veidosies nosēdumi un oglekļa nosēdumi automašīnas dzinēja degkamerā
- Liels sēra % īpatsvars - izraisa koroziju, pasliktina izmešus atmosfērā
- Iztvaikošanas atlikums - degvielas padeves sprauslu tīrība
- Ūdens klātbūtne - sasalšana degvielas padeves sistēmā

Statoil gāzes kvalitāte

- Piegādes līgumā noteikta gāzes atbilstība Eiropas Savienības EN 589 standarta prasībām
- Papildus noteikts gāzu (propāns/butāns) procentuālais sastāvs atkarībā no gadalaika
- Stingra degvielas kvalitātes kontrole Statoil stacijās – regulāra paraugu testēšana
- Šogad uzsākam gāzes sertificēšanu akreditētā ārvalstu laboratorijā

PALDIES!